

Grant Thornton

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՀԱՅՓՈՍ»

փակ բաժնետիրական ընկերություն

2013թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

Grant Thornton

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրասր Թորնթոն ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC
8/1 Vagharshyan str.
0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

www.granthornton.am

«Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետիրոջը

Մեր կողմից իրականացվել է «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ուսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են «Հայփոստ» ՓԲԸ-ի՝ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

2014թ. հունիսի 26

Գագիկ Գյուլբուդալյան

Տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան

Առաջադրանքի ղեկավար

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	11,520,389	11,427,747
Ոչ նյութական ակտիվներ		278,587	289,914
Ժամկետային ավանդներ	7	-	86,949
		<u>11,798,976</u>	<u>11,804,610</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	5	316,922	230,932
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6	1,361,095	1,259,274
Ժամկետային ավանդներ	7	1,739,334	1,631,356
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	8	439,377	398,396
		<u>3,856,728</u>	<u>3,519,958</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>15,655,704</u>	<u>15,324,568</u>
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>	9		
Բաժնետիրական կապիտալ		520,993	520,993
Ընդհանուր պահուստ		78,149	78,149
Վերագնահատման պահուստ		5,683,438	5,813,603
Այլ պահուստներ		171,842	171,842
Կուտակված շահույթ		4,259,286	3,644,185
		<u>10,713,708</u>	<u>10,228,772</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	10	1,796,728	1,905,522
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,206,454	1,262,627
		<u>3,003,182</u>	<u>3,168,149</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	12	1,915,917	1,924,283
Վարկեր		1,620	679
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		21,277	2,685
		<u>1,938,814</u>	<u>1,927,647</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>15,655,704</u>	<u>15,324,568</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2014թ. հունիսի 26-ին:

Հայկ Ավագյան

Գլխավոր տնօրենի ժամանակավոր
պաշտոնակատար

Գայանե Քանանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

		2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծանոթ.		
Հասույթ	13	6,173,490	5,950,801
Վաճառքի ինքնարժեք	14	(5,026,233)	(4,899,481)
Համախառն շահույթ		1,147,257	1,051,320
Այլ եկամուտ	15	271,156	362,768
Իրացման ծախսեր		(25,337)	(40,877)
Վարչական ծախսեր	16	(987,138)	(709,774)
Այլ ծախսեր		(76,325)	(163,240)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		329,613	500,197
Ֆինանսական եկամուտ	17	229,509	42,280
Ֆինանսական ծախսեր	17	(2,173)	(110)
Այլ ֆինանսական արդյունքներ	18	34,749	79,834
Շահույթ մինչև հարկերը		591,698	622,201
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(106,762)	(124,737)
Տարվա շահույթ		484,936	497,464
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
		484,936	497,464

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է
ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էջերում
ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Ընդհանուր պահուստ	Վերագնա- հատման պահուստ	Այլ պահուստ- ներ	Կուտակ- ված շահույթ	Ընդամենը
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	520,993	78,149	6,020,083	171,842	2,940,241	9,731,308
Տարվա շահույթ Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	497,464	497,464
Փոխանցում կուտակված շահույթին	-	-	(206,480)	-	206,480	-
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	520,993	78,149	5,813,603	171,842	3,644,185	10,228,772
Տարվա շահույթ Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	484,936	484,936
Փոխանցում կուտակված շահույթին	-	-	(130,165)	-	130,165	-
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	520,993	78,149	5,683,438	171,842	4,259,286	10,713,708

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ	484,936	497,464
<i>ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	609,007	624,900
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	1,010	5,120
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(108,794)	(107,015)
Բանկային ավանդների գծով տոկոսային եկամուտ	(151,060)	(34,360)
Տոկոսային ծախս	2,173	110
Շահութահարկի գծով ծախս	106,762	124,737
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի շարժ	8,590	11,616
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից եկամուտ	(1,625)	(3,953)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(34,749)	(79,834)
<i>Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>916,250</u>	<u>1,038,785</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(149,099)	(366,818)
Պաշարների փոփոխություն	(85,990)	16,304
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	<u>210,015</u>	<u>1,062,567</u>
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	<u>891,176</u>	<u>1,750,838</u>
Վճարված տոկոսներ	(2,173)	(74)
Վճարված շահութահարկ	(144,343)	(239,428)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>744,660</u>	<u>1,511,336</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ծեռքերում	(691,332)	(865,197)
Ժամկետային ավանդներ, զուտ	160,465	(1,705,612)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	<u>(530,867)</u>	<u>(2,570,809)</u>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկեր և փոխառություններ, զուտ	937	128
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>937</u>	<u>128</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	214,730	(1,059,345)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	11,784	83,769
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	2,095,635	3,071,211
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u>2,322,149</u>	<u>2,095,635</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական
հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից
ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 **Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն**

«Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (Ընկերություն) ստեղծվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ՝ 1998թ. ապրիլի 2-ին:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են.

- փոստային ծառայություններ՝ նամակների և ծանրոցների առաքում, փոստային հեռահաղորդակցության և տելեմատիկ ծառայություններ,
- միջնորդային ծառայություններ, ներառյալ դրամական միջոցների փոխադրումներ, կոմունալ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների անունից կոմունալ և այլ վճարների հավաքագրումներ, վիճակախաղի տոմսերի վաճառք, ինչպես նաև թոշակների և նպաստների բաժանում և այլն:

Ընկերությունը ներկայումս գործունեություն է իրականացնում քաղաքային շրջաններից մինչև ամենահեռավոր գյուղական շրջաններում՝ իր 900 փոստային բաժանմունքների միջոցով:

Ընկերության միակ բաժնետերը Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն է՝ ի դեմս Պետական գույքի կառավարման վարչության:

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Տրանսպորտի և կապի նախարարության կողմից տրված համապատասխան լիզենզիաների հիման վրա:

Ընկերությունն առավել մրցակից, թափանցիկ, արդյունավետ և հաշվետու դարձնելու նպատակով 2006թ.-ին ՀՀ կառավարության և «Հայփոստ Թրասթ Սենեջմենթ» ՓԲԸ-ի (Հավատարմագրային կառավարիչ) միջև կնքվել է պայմանագիր, համաձայն որի Ընկերության կառավարման գործառնությունները փոխանցվել են Հավատարմագրային կառավարչին:

Ըստ նշված պայմանագրի՝ Հավատարմագրային կառավարիչը պարտավորվել է իրականացնել «Հավատարմագրային կառավարչի գործունեության ծրագիր», որը ներառում է Ընկերության զարգացման կարևորագույն և ռազմավարական ոլորտները: Մանրամասները ներկայացվել են ծանոթագրություն 20-ում:

Ընկերությունը 2010թ.-ի ապրիլի է 15-ին կնքել է համագործակցության պայմանագիր «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի հետ, որի շրջանակներում Բանկը կկազմակերպի և կմատուցի փոստբանկային ծառայություններ Ընկերության գործունեության իրականացման վայրերում, ինչպես նաև կարող է օգտագործել այդ տարածքներում տեղակայված շարժական գույքը և մատուցել ծառայություններ նաև այդ տարածքների անձնակազմի միջոցով:

Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ունի 41 մասնաճյուղեր:
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների ցուցակային թիվը
կազմել է 3,930 մարդ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,955 մարդ):

Ընկերության գրանցված գրասենյակը գտնվում է ՀՀ, ք. Երևան, Սարյան 22 հասցեում:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական
հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես
հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի
(ՀՀՄՄԽ) կողմից:

2.2 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով,
բացառությամբ շենքերի և շինությունների, որոնք ներկայացված են վերագնահատված
արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ
հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս
արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների
և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի
որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության
ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված
ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար
միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը
պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և
ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական
հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների
գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:
Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները,
կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են
ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական
հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 21-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2013թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՄԽ) և ՀՀՍՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2013թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

ՀՀՍՄ 1 (Փոփոխություններ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»

Փոփոխություններում ներկայացված է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության համար նոր տերմինաբանություն, որի օգտագործումը պարտադիր չէ: ՀՀՍՄ 1-ի փոփոխությունների համաձայն «համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը» վերանվանվել է «շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն»: ՀՀՍՄ 1-ի փոփոխությունները չեն բացառում շահույթը կամ վնասը և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքը մեկ ընդհանուր կամ երկու առանձին, սակայն հաջորդական հաշվետվություններում ներկայացնելու ընտրության հնարավորությունը: Այնուամենայնիվ, ՀՀՍՄ 1-ի փոփոխություններում պահանջվում է, որպեսզի ընկերությունը խմբավորի այլ համապարփակ արդյունքում արտացոլված հոդվածները երկու կատեգորիաներում. (ա) հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի շահույթ կամ վնաս և (բ) հոդվածներ, որոնք հետագայում, երբ բավարարվեն որոշակի պայմաններ, կարող են վերադասակարգվել շահույթ կամ վնաս: Այլ համապարփակ արդյունքի հոդվածներին վերաբերող շահութահարկը պետք է բաշխվի նույն սկզբունքով՝ փոփոխությունները չեն փոխում այլ համապարփակ արդյունքի հոդվածները մինչև հարկումը կամ հարկերից զտված տեսքով ներկայացնելու ընտրության հնարավորությունը: Փոփոխությունները կիրառվել են հետընթաց, այդպիսով, այլ համապարփակ արդյունքում հոդվածների ներկայացումը ձևափոխվել է այնպես, որ արտացոլի նշված փոփոխությունները: Վերը նշված՝ ներկայացման վերաբերող փոփոխություններից զատ, ՀՀՍՄ 1-ի փոփոխությունները ազդեցություն չունեն շահույթի կամ վնասի, այլ համապարփակ արդյունքի կամ ընդամենը համապարփակ արդյունքի վրա:

ՖՀՍՄ 13 «Իրական արժեքի չափում»

ՖՀՍՄ 13-ը հստակեցնում է իրական արժեքի սահմանումները և ապահովում է համապատասխան ուղեցույց և մանրամասն բացահայտումներ իրական արժեքի չափումների վերաբերյալ: Ստանդարտը չի առանձնացնում, թե որ միավորները պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով: ՖՀՍՄ 13-ի չրջանակներն ընդարձակ են, և այն կիրառելի է ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական այն հոդվածների համար, որոնց համար այլ ՖՀՍՄ-ները պահանջում կամ թույլ են տալիս իրական արժեքի չափումներ և իրական արժեքի չափումների վերաբերյալ բացահայտումների կատարում, բացառությամբ որոշ հանգամանքների:

Ընկերության ղեկավարությունը դեռևս պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Դեկավարությունը չի նախատեսում ՖՀՄՄ 9-ը կիրառել նախքան ստանդարտն ամբողջովին պատրաստ լինի և հնարավոր լինի գնահատել դրա ընդհանուր ազդեցությունը:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2010-2012թթ.

2010-2012թթ. տարեկան բարեփոխումները մի շարք ՖՀՄՄ-ներում կատարել են որոշ աննշան փոփոխություններ: Ընկերությանը վերաբերող փոփոխությունները ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՄ 13. «Իրական արժեքի չափում»

Կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

- փոփոխվում են Եզրակացությունների համար հիմքերը՝ պարզաբանելու համար, որ ընկերությունը պարտադրված չէ հաստատված տոկոսադրույք չունեցող կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը գեղջել հաշիվ-ապրանքագրում նշված գումարից ցածր արժեքի, եթե գեղջման ազդեցությունն էական չէ:

ՀՀՄՄ 16. «Հիմնական միջոցներ»

Վերագնահատման մեթոդ - կուտակված մաշվածության համամասնորեն վերաբաշխում

- քննարկվում է հիմնական միջոցի միավորի համար վերագնահատման մեթոդի կիրառմամբ չափվող կուտակված մաշվածության հաշվարկման եղանակների փաստացի բազմազանությունը,
- պարզաբանվում է, որ համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է այնպիսի եղանակով, որը համադրելի է հաշվեկշռային արժեքի վերագնահատմանը,
- պարզաբանվում է, որ կուտակված մաշվածությունը հաշվարկվում է որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված արժեզրկումից կորուստները հաշվի առնելուց հետո հաշվարկված հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն:

ՀՀՄՄ 24. «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ»

Առանցքային կառավարչական անձնակազմ

- փոփոխվում է «կապակցված կողմի» սահմանումը, որպեսզի ներառի «կառավարչական ընկերությունները», որոնք հաշվետու ընկերությանը մատուցում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայություններ,
- պահանջվում է, որպեսզի հաշվետու ընկերությունը բացահայտի առանձին կառավարչական ընկերությանը որպես առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայությունների վճար ճանաչված գումարները,
- տրամադրվում է բացառության իրավունք՝ հաշվետու ընկերությանը թույլ տալով առանձնացված չբացահայտել առանցքային կառավարչական անձնակազմին վճարված փոխհատուցման բաղադրիչները, եթե փոխհատուցումը վճարվել է կառավարչական ընկերության միջոցով:

ՀՀՍՄ 38. «Ոչ նյութական ակտիվներ»

Վերագնահատման մեթոդ - կուտակված ամորտիզացիայի համամասնորեն վերաբաշխում

- ոչ նյութական ակտիվների հաշվառման մասով կատարվել են ՀՀՍՄ 16-ում.
«Հիմնական միջոցներ», նկարագրված փոփոխություններին համանման
փոփոխություններ:

Վերը ներկայացված 2010-2012թթ. տարեկան բարեփոխումները ուժի մեջ են մտնում
2014թ. հուլիսի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:
Դեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն
ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 405.64 ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 403.58 ՀՀ դրամ):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Ընկերությունը շենքերը և շինությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որը իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցի իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է զուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Մակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին:

Հիմնական միջոցների այլ հոդվածները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 5-40 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 5 տարի
Գույք	- 5 տարի
Այլ	- 5 տարի:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 1-5 տարի:

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Համաձայն ՀՀՄՄ 17. «Վարձակալություն»՝ վարձակալությունը համաձայնագիր է, որով վարձատուրն վճարի կամ վճարների շարքի դիմաց համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում վարձակալին է փոխանցում ակտիվի օգտագործման իրավունքը: Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական, եթե վարձակալին չեն փոխանցվում վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Խմբի վարձակալությունը դիտվում է որպես գործառնական, իսկ դրա գծով ծախսը ներառված է վարչական ծախսերում: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների

մասին հաշվետվությունում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.5 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ), և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում, սկզբնական չափում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը

Հետագա չափումն իրականացնելու համար ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի

կատեգորիան համապատասխանեցվում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և այն հանգամանքին, թե արդյոք առաջացող եկամուտը և ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, թե այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:
Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 22.2-ում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ներկայացվում են «Ֆինանսական ծախս», «Ֆինանսական եկամուտ» կամ «Այլ ֆինանսական արդյունքներ» հոդվածներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը ներկայացվում է «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

i. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև մնացորդները դրամարկղում և բանկերում:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և վճարումների ուշացումները ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

Միջազգային գործառնությունների գծով դեբիտորական պարտքերը կապված են փոստային ծառայությունների հետ, որոնք հիմնականում առաջանում են մամակների և ծանրոցների առաքումից:

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին: Դրամական միջոցներում ներառվում են նաև շահած վիճակախաղերի տոմսերի արժեքը, քանի որ

Ընկերությունը, ըստ պահանջի, կարող է շահած վիճակախաղի տոմսերը փոխակերպել դրամական միջոցների մի քանի օրվա ընթացքում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կոմունալ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների անունից հավաքագրելիք և կենսաթոշակների ու նպաստների բաժանելու նպատակով պետական բյուջեից ստացված դրամական միջոցները չեն ներառվում Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված զուտ դրամական միջոցներում:

ii. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով, ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են և ներառում են առևտրային բանկերում ավանդները: Ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, եթե Ընկերության ղեկավարությունը մտադրված է պահել դրանք մինչև դրանց մարման ժամկետը:

Ավանդները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ի լրումն, եթե առկա է ավանդների արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույց, ֆինանսական ակտիվը չափվում է գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքով: Ավանդների հաշվեկշռային արժեքի ցանկացած փոփոխություն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 22.2-ում:

i. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

ii. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Ամորտ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով շահույթում կամ վնասում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլինեք, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլինեք:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեքիներին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.8 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալը իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Վերագնահատման պահուստը ներառում է վերագնահատումից օգուտներն ու վնասները:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.9 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ
Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ
դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով
կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է,
ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝
օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի
ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և,
կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Հահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝
հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝
հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների
հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող
համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից:
Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող
ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք
է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով,
որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է
օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված
հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր
տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և
պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի
պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի
ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է
յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով
այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ
կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն
դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի
իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն
դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական
ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու
ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և
հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները,
որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի
դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ
պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.12 Հասույթի ճանաչում

Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ՝

- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանը, և
- հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել գործարքի կատարման ժամանակ արված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները: Հասույթը ձևավորվում է փոստային ծառայությունների մատուցումից, միջնորդային ծառայությունների մատուցումից և վարձակալությունից:

Փոստային ծառայությունների մատուցում

Փոստային ծառայություններից հասույթը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ վաճառքի պահին:

Միջնորդային ծառայությունների մատուցումից հասույթ

Ընկերությունը, միջնորդավճարի դիմաց, կոմունալ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների անունից իրականացնում է կոմունալ և այլ վճարների հավաքագրումներ (միջնորդային ծառայություններ), դրամական փոխանցումներ, վիճակախաղերի տոմսերի վաճառք, ինչպես նաև թոշակների և նպաստների բաժանում: Եկամուտը միջնորդավճարի չափով ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման պահին: Նշված միջնորդային ծառայությունների իրականացման ընթացքում առաջացած գումարները ներառված են դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում՝ որպես հավաքագրված գումարներ (տես՝ ծանոթագրություն 8): Միջնորդային ծառայությունների արդյունքում հավաքագրված գումարների օգտագործման հետևանքով առաջացած գերաժախսը արտացոլված է առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում՝ որպես պարտավորություն (տես՝ ծանոթագրություն 12):

Վարձակալական եկամուտ

Գործառնական վարձակալությունից հասույթը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ համամասնորեն՝ անկախ դրամի փաստացի հոսքից:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

	Հոդ	Շենքեր և շինություն- ներ	Մեքենաներ, սարքավոր- ումներ և տրանսպոր- տային միջոցներ	Տնտեսա- կան գույք և այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված արժեք</i>					
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,170,749	10,604,568	1,614,481	392,356	14,782,154
Ավելացում	22	99,464	358,037	159,143	616,666
Օտարում	-	-	(133,933)	(170)	(134,103)
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,170,771	10,704,032	1,838,585	551,329	15,264,717
Ավելացում	183	54,809	503,506	131,835	690,333
Օտարում	-	(52)	(72,791)	(20,033)	(92,876)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,170,954	10,758,789	2,269,300	663,131	15,862,174
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>					
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	1,842,167	1,265,272	245,768	3,353,207
Տարվա ծախս	-	332,460	221,943	58,343	612,746
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(128,901)	(82)	(128,983)
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	2,174,627	1,358,314	304,029	3,836,970
Տարվա ծախս	-	305,414	201,001	90,266	596,681
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(52)	(72,339)	(19,475)	(91,866)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	2,479,989	1,486,976	374,820	4,341,785
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,170,771	8,529,405	480,271	247,300	11,427,747
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,170,954	8,278,800	782,324	288,311	11,520,389

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը վարկերի և փոխառությունների ապահովման դիմաց գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,660,672 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,382,559 հազար դրամ) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ հաշվառվում են զրոյական հաշվեկշռային արժեքով:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահագործման չհանձնված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 447,060 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 161,899 հազար դրամ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամանակավոր շահագործումից հանված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,123,188 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,496,021 հազար դրամ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության շենքեր և շինությունները (որոնք ներառում են հիմնականում փոստային բաժանմունքների շենքերը) ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումը կատարվել է 2006թ.՝ 5 ամսվա զննահատող կազմակերպությունների կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները:

Եթե վերագնահատված հիմնական միջոցները ներկայացված լինեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, ապա 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 1,300,112 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,356,377 հազար դրամ):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում հաշվարկված 596,681 հազար դրամ (2012թ.՝ 612,746 հազար դրամ) մաշվածության ընդհանուր գումարից 110,501 հազար դրամը (2012թ.՝ 110,782 հազար դրամ) հաշվեգրվել է վարչական ծախսերին, իսկ 486,180 հազար դրամը (2012թ.՝ 501,964 հազար դրամ)՝ ինքնարժեքին:

5 Պաշարներ

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	194,818	107,565
Արագամաշ առարկաներ	4,038	7,005
Նամականիշներ, ծրարներ, բացիկներ, այլ	118,066	116,362
	<u>316,922</u>	<u>230,932</u>

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 354,145 հազար դրամ (2012թ.՝ 1,296,929 հազար դրամ): Պաշարները գրավադրված չեն:

6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Միջազգային գործառնությունների գծով	912,425	772,239
Այլ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	395,325	315,173
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(119,658)	(114,640)
Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	<u>1,188,092</u>	<u>972,772</u>
Տրված կանխավճարներ	140,007	205,480
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեի գծով	33,964	98,728
Այլ	26,654	7,969
Կասկածելի կանխավճարների գծով պահուստ	(27,622)	(25,675)
	<u>1,361,095</u>	<u>1,259,274</u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գույտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 70 օր (2012թ.՝ 60 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 365 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 365 օրով գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի:

Միջազգային փոստային ծառայություններից առաջացած դեբիտորական պարտքերը հիմնականում առաջանում են մամակների և ծանրոցների առաքումից: Այլ առևտրային դեբիտորական պարտքերն առաջանում են տեղական հաճախորդներից:

Դեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ

	2013թ.	2012թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	140,315	132,563
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ (ճանաչվել է այլ ծախսերում)	8,590	11,616
Նախկինում դուրս գրված առևտրային դեբիտորական պարտքերի հակադարձում	-	89
Պահուստի հակադարձում (տես՝ ծանոթագրություն 15)	(1,625)	(3,953)
Տարեվերջի մնացորդ	147,280	140,315

Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Հավաքագրելիության ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակ է՝ ելնելով հաճախորդների շրջանակների մեծությունից և կապակցված չլինելու հանգամանքից: Հետևաբար, դեկավարությունը հավատացած է, որ ստեղծված կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից զատ լրացուցիչ պահուստ չի պահանջվում:

Տես՝ ծանոթագրություն 23՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների քաջահայտման համար:

7 Ժամկետային ավանդներ

Ժամկետային ավանդների մայր գումարի մնացորդների, հաշվեգրված տոկոսների, ինչպես նաև տոկոսային եկամուտների ափոփագիրը ներկայացված է ստորև.

«Հայփոստ» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. դեկտեմբերի 31

Ընկերության անվանումը	Մայր գումարը (ստացման արժույթով)	Արժույթ	Տրամադրման ամսաթիվ	Մարման ամսաթիվ	Տոկոսա- դրույթ (%)	Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (հազար դրամ)
						Մայր գումար	Տոկոս	
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	186,000,000	ՀՀ դրամ	30.04.2013թ.	30.04.2014թ.	12.00%	186,000	14,980	14,980
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	162,000	Եվրո	02.11.2012թ.	03.11.2014թ.	5.00%	90,646	5,113	4,396
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	500,000	Եվրո	18.11.2013թ.	18.11.2014թ.	4.50%	279,770	1,467	14,283
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	2,800,000	ԱՄՆ դոլար	19.09.2013թ.	19.09.2014թ.	8.00%	1,135,792	25,566	25,638
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	2,800,000	ԱՄՆ դոլար	12.09.2012թ.	12.09.2013թ.	9.00%	-	-	71,908
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	500,000	ԱՄՆ դոլար	13.12.2012թ.	13.12.2013թ.	9.00%	-	-	19,855
						1,692,208	47,126	151,060

Ընկերության անվանումը	Մայր գումարը (ստացման արժույթով)	Արժույթ	Տրամադրման ամսաթիվ	Մարման ամսաթիվ	Տոկոսա- դրույթ (%)	Մնացորդը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (հազար դրամ)
						Մայր գումար	Տոկոս	
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	2,800,000	ԱՄՆ դոլար	12.09.2012թ.	12.09.2013թ.	9.00%	1,130,024	30,569	30,792
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	162,000	Եվրո	02.11.2012թ.	03.11.2014թ.	5.00%	86,223	726	718
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	500,000	Եվրո	16.11.2012թ.	18.11.2013թ.	6.00%	266,120	1,963	1,950
Կոնվերտ Քանկ ՓԲԸ	500,000	ԱՄՆ դոլար	13.12.2012թ.	13.12.2013թ.	9.00%	201,790	890	900
						1,684,157	34,148	34,360

8 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ	1,420,237	1,766,574
Կանխիկ միջոցներ	775,850	213,300
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	125,153	114,838
Շահած վիճակախաղի տոմսեր	909	923
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ դրամական միջոցների հոսքերի հաշվետվության համար	2,322,149	2,095,635
Հանած՝ հավաքագրված գումարներ	(1,882,772)	(1,697,239)
	<u>439,377</u>	<u>398,396</u>

Շահած վիճակախաղի տոմսերը իրենցից ներկայացնում են Ընկերության կողմից
վիճակախաղ անցկացնող կազմակերպության անունից շահած վիճակախաղի տոմսերի
համար վճարված գումարները: Ընկերությունը, ըստ պահանջի, կարող է շահած
վիճակախաղի տոմսերը փոխակերպել դրամական միջոցների մի քանի օրվա ընթացքում:

Հավաքագրված գումարները ներառում են կոմունալ ծառայություններ մատուցող
ընկերությունների անունից հավաքագրվող և կենսաթոշակներ ու նպաստներ բաժանելու
նպատակով պետական բյուջեից ստացվող դրամական միջոցները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով դրամական
միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու
բանկերում, նվազեցված բանկային օվերդրաֆտի մնացորդով: Ժամկետային ավանդները
ներառված չեն դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության մեջ, քանի որ
նրանք ունեն 225 օրից ավել մարման ժամկետ՝ սկսած հաշվետու ամսաթվից:

9 Կապիտալ և պահուստներ

9.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ

	Սովորական բաժնետոմսեր 2013թ.	Սովորական բաժնետոմսեր 2012թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր 9,542 սովորական բաժնետոմսեր՝ 54,600 դրամ յուրաքանչյուրը	520,993	520,993

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի
նկատմամբ իրավունք չունի:

9.2 Շահաբաժիններ

2012թ. հուլիսի 10-ին «Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն կնքել է համաձայնագիր ՀՀ կառավարության հետ, որով 2006թ. նոյեմբերի 30-ին ՀՀ կառավարության և «Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի միջև կնքված բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքների հավատարմագրային կառավարման մասին պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) գործողության ժամկետը երկարացվել է մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 1-ը: Համաձայն Պայմանագրի 3.7 կետի՝ Ընկերության ֆինանսական գործունեության արդյունքներով գրանցված շահույթը սկսած Պայմանագրի ստորագրման պահից բաշխման ենթակա չէ մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 1-ը:

9.3 Ընդհանուր պահուստ

Ընկերության կուտակված շահույթից հատկացումներ են կատարվում ընդհանուր պահուստ: Հատկացումը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ, համաձայն որի պահուստը պետք է կազմի բաժնետիրական կապիտալի առնվազն 15%-ը:

9.4 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստն առաջանում է շենքերի և շինությունների վերագնահատման արդյունքում: Վերագնահատումից աճը հաշվեգրվում է կուտակված շահույթին՝ վերագնահատված շենքերի մաշվածության չափով՝ այդ ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Վերագնահատված շենքերի օտարման ժամանակ դրանց գծով վերագնահատման պահուստի աճը հաշվեգրվում է կուտակված շահույթին:

10 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ

	2013թ.	2012թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	1,905,522	1,999,630
Ավելացում	-	12,907
Եկամուտ ճանաչված շնորհ (տես՝ ծանոթագրություն 15)	(108,794)	(107,015)
Տարեվերջի մնացորդ	1,796,728	1,905,522

Շնորհը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից ստացված հողատարածքներին, շենքերին և սարքավորումներին:

«ՀՀ հողային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի ուժի մեջ մտնելու հետ կապված 2006թ.-ին սահմանված կարգով Ընկերությունը շենքերով և շինություններով զբաղեցված հողամասերի նկատմամբ ձեռք է բերել սեփականության իրավունք: Ընկերությանը սեփականության իրավունքով փոխանցվել են նախկինում վարձակալված հողամասերը: 2006-2007թթ.-ին հողամասերը ճանաչվել են որպես առանձին ակտիվներ՝ գնահատված շուկայական արժեքի և կադաստրային արժեքի տարբերությամբ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից ստացված հողատարածքին վերաբերող շնորհներից հետաձգված եկամուտը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է եկամուտ՝ տվյալ հողամասի վրա կառուցված շենքերի և շինությունների մաշվածության հետ համընթաց:

2006-2007թթ.-ի Ընկերությունը նաև ստացել է որպես շնորհի շենքեր և շինություններ:

11 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2013թ.	2012թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	1,262,627	1,326,044
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված եկամուտ (տես՝ ծանոթագրություն 19)	(56,173)	(63,417)
Տարեվերջի մնացորդ	1,206,454	1,262,627

2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետաձգված հարկերն առաջանում են հետևյալ հոդվածներից.

Հազար դրամ	2013թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2013թ. դեկտեմբերի 31
<i>Շահութահարկի գծով հետաձգված ակտիվներ</i>			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	28,064	1,392	29,456
Պաշարներ	6,649	-	6,649
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	143,657	14,571	158,228
Հիմնական միջոցներ	12,481	7,592	20,073
	190,851	23,555	214,406
<i>Շահութահարկի գծով հետաձգված պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	1,453,478	(32,618)	1,420,860
	1,453,478	(32,618)	1,420,860
Զուտ մնացորդ՝ շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,262,627)	56,173	(1,206,454)

2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետաձգված հարկերն առաջանում են հետևյալ հոդվածներից.

Հազար դրամ	2012թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2012թ. դեկտեմբերի 31
<i>Շահութահարկի գծով հետաձգված ակտիվներ</i>			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	26,513	1,551	28,064
Պաշարներ	3,567	3,082	6,649
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	141,916	1,741	143,657
Հիմնական միջոցներ	-	12,481	12,481
	171,996	18,855	190,851
<i>Շահութահարկի գծով հետաձգված պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	1,498,040	(44,562)	1,453,478
	1,498,040	(44,562)	1,453,478
Զուտ մնացորդ՝ շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,326,044)	63,417	(1,262,627)

Ներառյալ	2013թ.	2012թ.
Մարման ենթակա ավելի քան 12 ամսվա ընթացքում	(1,420,860)	(1,453,478)
Փոխհատուցման ենթակա 12 ամսվա ընթացքում	214,406	190,851

12 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Միջազգային գործառնությունների գծով	569,171	460,880
Այլ առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	359,569	565,467
Հաճախորդներից կանխավճարներ	23,049	39,241
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	123,585	238,194
Հատուցումներ աշխատակիցներին	791,239	589,164
Այլ	49,304	31,337
	<u>1,915,917</u>	<u>1,924,283</u>

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է 67 օր (2012թ.՝ 92 օր): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

13 Հասույթ

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոստային ծառայությունների մատուցումից	2,453,054	2,233,200
Միջնորդավճար կենսաթոշակի և նպաստների բաժանումից	1,966,233	2,033,731
Միջնորդավճար բաժանորդների վարձավճարներից (էլեկտրաէներգիա, գազ, հեռախոսակապ և այլ)	1,484,549	1,442,897
Այլ	269,654	240,973
	<u>6,173,490</u>	<u>5,950,801</u>

14 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	2,947,413	2,652,979
Ստացված ծառայություններ	351,874	362,028
Գրասենյակային ծախսեր	760,985	731,244
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	498,477	514,118
Օգտագործված նյութերի և պահեստամասերի արժեք	353,232	452,468
Այլ	114,252	186,644
	<u>5,026,233</u>	<u>4,899,481</u>

15 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	122,295	132,575
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	108,794	107,015
Տարադրամի փոխարկումից եկամուտ	20,977	22,185
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից եկամուտ	1,625	3,953
Այլ	17,465	97,040
	<u>271,156</u>	<u>362,768</u>

16 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	411,143	293,651
Գործուղում	8,417	9,950
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	110,530	110,782
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	128,363	31,369
Այլ	328,685	264,022
	<u>987,138</u>	<u>709,774</u>

17 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային օվերդրաֆտի և բանկային երաշխիքի գծով տոկոսային ծախս	(268)	(110)
Ստացված երաշխիքի գծով ֆինանսական ծախս	(1,905)	-
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	<u>(2,173)</u>	<u>(110)</u>
Բանկային ավանդներին հաշվեգրած տոկոսային եկամուտ (տես՝ ծանոթագրություն 7)	151,060	34,360
Բանկային հաշիվներին հաշվեգրած տոկոսային եկամուտ	78,449	7,920
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	<u>229,509</u>	<u>42,280</u>
Զուտ ֆինանսական եկամուտ	<u>227,336</u>	<u>42,170</u>

18 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխարժեքային տարբերությունից շահութ/վնաս		
Վարկեր և փոխառություններ	39,891	120,094
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	(5,142)	(40,260)
	<u>34,749</u>	<u>79,834</u>

19 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	162,935	188,154
Հետաձգված հարկ (տես՝ ծանոթագրություն 11)	(56,173)	(63,417)
	<u>106,762</u>	<u>124,737</u>

Արդյունավետ հարկային դրույթաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյու- նավետ հարկային դրույթաչափ (%)	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյու- նավետ հարկային դրույթա- չափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	591,698		622,201	
Շահութահարկ՝ 20% դրույթաչափով (2012թ.՝ 20%) (Չհարկվող)/չնվազեցվող հոդվածներ, զուտ	118,340	20.00	124,440	20.00
	(11,578)	(1.96)	297	0.05
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>106,762</u>	<u>18.04</u>	<u>124,737</u>	<u>20.05</u>

20 Հավատարմագրային կառավարչի հատուցում

Ի կառարում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հոկտեմբերի 9-ի թիվ 1379-Ա որոշման՝ «Հայփոստ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքը հավատարմագրային կառավարման հանձնելու մասին» 2006թ. նոյեմբերի 30-ին կնքվել է պայմանագիր (Պայմանագիր) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և «Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի (Հավատարմագրային կառավարիչ) միջև, համաձայն որի Ընկերության բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքը հանձնվել է կառավարման Հավատարմագրային կառավարչին՝ 5 տարի ժամկետով: 2008թ. սեպտեմբերի 8-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և «Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է համաձայնագիր՝ բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքի մասին պայմանագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ: 2012թ. հուլիսի 10-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և «Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է նոր համաձայնագիր՝ համաձայն որի Պայմանագրի գործողության ժամկետը երկարացվել է մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 1-ը:

Պայմանագրում սահմանվել են կողմերի իրավունքները և պարտավորությունները, ինչպես նաև Հավատարմագրային կառավարչի կատարած ծախսերի փոխհատուցման կարգը՝ համաձայն հետևյալ հոդվածների.

Պարտավորություններ Հավատարմագրային կառավարչի հանդեպ

- Հավատարմագրային կառավարչի ամսական վարձատրությունը՝ կապված Հավատարմագրային կառավարության գրասենյակի պահպանման և Ընկերության աշխատանքները կազմակերպելու հետ, կկազմի 3,500 Եվրոյին համարժեք դրամ:

2007թ. հունվարի 19-ին Ընկերության և Հավատարմագրային կառավարչի միջև կնքվել է մասնագիտական ծառայությունների մատուցման մասին շրջաբերական համաձայնագիր՝ Հավատարմագրային կառավարչի գործունեության ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ մասնագիտացված ծառայությունների մատուցման նպատակով: Մասնագիտական ծառայությունների համար վճարումները կատարվել են փաստացի կատարված ծախսերի հիման վրա:

Համաձայն վերը նշված համաձայնագրի՝ 2009թ. փետրվարի 6-ին կնքված լրացմանը, հաջորդ 3 ամիսների ընթացքում ամենամսյա կառավարման վարձավճարը սահմանվում է 50,000 Եվրո՝ գումարած ԱԱՀ: Լրացումից ոչ ուշ քան 3 ամիս հետո ամենամսյա վարձավճարը պետք է վերանայվի, և լրացուցիչ ծախսերի նախատեսման դեպքում մասնագիտական ծառայությունների մատուցման համար վճարումները կկատարվեն փաստացի կատարված ծախսերի հիման վրա:

- ՀՀ կառավարության և Հավատարմագրային կառավարչի միջև կնքված համապատասխան պայմանագրի համաձայն, պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցումը ձևակերպվում է համապատասխան արձանագրությամբ (ակտով), որում արձանագրվում են կողմերի բոլոր իրավունքներն ու պարտավորությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ են պայմանագրի դադարեցման պահի դրությամբ կամ ծագել են դրա հետևանքով:

21 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

2008թ.-ին Ընկերության ղեկավարությունը վերանայել է շենքերի օգտակար ծառայության ժամկետները, որոնք էլ հիմք են ընդունվել մաշվածության հաշվարկման համար՝ սկսած 2008թ.-ի հունվարի 1-ից: Շենքերի օգտակար ծառայության ժամկետը 0-20 տարուց դարձել է 5-40 տարի:

Միջազգային փոխհաշվարկների հաշվառում

Հայաստանի Հանրապետությունը, որի ազգային օպերատորն է «Հայփոստ» ՓԲԸ-ն, անդամակցում է Միջազգային Փոստային Կոնվենցիային, որի կանոնակարգմամբ անդամ երկրների հետ փոխհաշվարկները կարող են իրականացվել մինչև հաջորդ տարվա ավարտը: Արդյունքում առաջանում է զգալի ժամանակային տարբերություն միջազգային փոստային ծառայությունների մատուցման և միջազգային օպերատորների կողմից փոխադարձ հաշվարկների հաստատումը ստանալու ամսաթվերի միջև: Միջազգային փոստային ծառայություններից ստացած հասույթը ճանաչվում է դրանց փաստացի մատուցման պահին՝ ճշգրտվելով ապագայում: 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված միջազգային փոստային ծառայությունների գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների 10% աճը կհանգեցնի ժամանակաշրջանի վնասի նվազեցմանը՝ 34,325 հազար դրա (2012թ.՝ 31,136 հազար դրամ), իսկ 10% նվազումը կհանգեցնի 34,325 հազար դրամ (2012թ.՝ 31,136 հազար դրամ) վնասի ավելացմանը:

Գործառնություններ, որտեղ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես միջնորդ

Ընկերությունը, միջնորդավճարի դիմաց, կոմունալ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների անունից իրականացնում է կոմունալ և այլ վճարների հավաքագրումներ (միջնորդային ծառայություններ), իրականացնում է դրամական փոխանցումներ, վիճակախաղերի տոմսերի վաճառք, ինչպես նաև թոշակների և նպաստների բաժանում: Նշված գործառնությունների արդյունքում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

առաջանում են կրեդիտորական և դեբիտորական պարտքեր, որոնք ներկայացվում են հաշվանցված (տես՝ ծանոթագրություն 8):

22 Ֆինանսական գործիքներ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

22.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ		
Ժամկետային ավանդներ	1,739,334	1,718,305
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,214,746	980,741
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	439,377	398,396
	<u>3,393,457</u>	<u>3,097,442</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	1,620	679
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	984,807	1,060,476
	<u>986,427</u>	<u>1,061,155</u>

23 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ մատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության արտերկրյա գործունեությունից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, ՀՓԷ -ով և այլ:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարները իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքով:

Հոդված

2013թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Ժամկետային ավանդներ	1,135,792	370,415	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	414	6,379	911,051
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	228,341	210,087	40
	<u>1,364,547</u>	<u>586,881</u>	<u>911,091</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր	-	311	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,169	9,581	604,356
	<u>3,169</u>	<u>9,892</u>	<u>604,356</u>
Զուտ արդյունք	<u>1,361,378</u>	<u>576,989</u>	<u>306,735</u>

Հոդված

2012թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ			
Ժամկետային ավանդներ	1,331,814	352,343	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	2,637	7,029	770,961
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	7,647	186,233	-
	1,342,098	545,605	770,961
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր	-	679	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	220,253	22,765	494,174
	220,253	23,444	494,174
Զուտ արդյունք	1,121,845	522,161	276,787

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգալունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և Եվրո-ի նկատմամբ դրամի 7% (2012թ.-ին՝ 10%) աճի/նվազմանը: 7%-ը (2012թ.-ին՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգալունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 7%-ով (2012թ.-ին՝ 10%):

Դրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ 7%-ով (2012թ.- 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2013թ.	2012թ.	2013թ.	2012թ.
Շահույթ կամ վնաս	95,296	112,185	40,389	52,216

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաշվեկշռային արժեքով ֆինանսական ակտիվներ		
Ժամկետային ավանդներ	1,739,334	1,718,305
Դեբիտորական պարտքեր	1,214,746	980,741
Մնացորդներ բանկերում	439,377	398,396
	3,393,457	3,097,442

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ժամկետանց դեբիտորական
պարտքերի գծով ստեղծել է պահուստ՝ 119,658 հազար դրամի չափով (2012թ. դեկտեմբերի
31-ին՝ 114,640 հազար դրամ):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով պարտքային ռիսկը ընդունելի է,
քանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են:

գ) *Իրացվելիության ռիսկ*

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր
պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝
դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև
պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական
պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական
պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները:
Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղչված
դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ
Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը
ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2013թ.

	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		13%	
Մինչև 1 ամիս	374,073	1,620	375,693
1-5 տարի	610,734	-	610,734
	<u>984,807</u>	<u>1,620</u>	<u>986,427</u>

2012թ.

	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		13%	
Մինչև 1 ամիս	837,094	2,003	839,097
1-5 տարի	223,382	-	223,382
	<u>1,060,476</u>	<u>2,003</u>	<u>1,062,479</u>

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է
առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝
դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության
դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերն էականորեն
գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

24 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են մամուլային ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

24.1 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափում

Ընկերության հողը և շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Այս ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների գնահատականները, որոնք ունեն անհրաժեշտ արտոնագրեր: Ձգալի փոփոխականները և ենթադրությունները մշակվել են ղեկավարության հետ սերտ համագործակցության պայմաններում: Հետագա տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև:

Հող և շենքեր (2-րդ մակարդակ)

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության շենքեր և շինությունները (որոնք ներառում են հիմնականում փոստային բաժանմունքների շենքերը) ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումը կատարվել է 2006թ. 5 անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները:

2-րդ մակարդակի ելակետային տվյալներն այն տվյալներն են՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնորոշվող գներից, որոնք ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի են ակտիվի կամ պարտավորության համար:

2-րդ մակարդակի տվյալները ներառում են հետևյալը.

- ա) ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գնանշվող գները,
- բ) նույնական կամ համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գնանշվող հներն այն շուկաներում, որոնք ակտիվ չեն,

զ) ելակետային տվյալները՝ բացառությամբ գնանշվող գների, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են,

դ) շուկայի տվյալներով հաստատված (հիմնավորված) ելակետային տվյալները:

25 Գործառնական վարձակալության

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը վարձակալում է տարածքներ և մեքենաներ: Ընկերությունը հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված ակտիվները վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում:

Հեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք վարձավճարները ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ուշ, քան 1 տարի	62,823	53,618
1-5 տարի	78,384	75,033
5 տարուց ավելի	481	-
	<u>141,688</u>	<u>128,651</u>

25.1 Իրավական պարտավորվածություններ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա են Ընկերության հանդեպ հարուցված տարբեր դատական հայցեր, որոնք գտնվում են ընթացքի մեջ և դրանց վերջնական արդյունքը պարզ կդառնա 2014թ.-ին: Եթե այդ բոլոր դատական գործերը լուծվեն ընդդեմ Ընկերությանը, ֆինանսական միջոցների արտահոսքը կկազմի 90,000 հազար դրամ, սակայն Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը ավել պարտավորվածություններ չի կրի:

26 Պայմանականություններ

26.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

26.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

26.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

27 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, Հավատարմագրային կառավարչին, ղեկավարող Ընկերությունը, մույն վերահսկողության տակ գտնվող Ընկերություններ, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

27.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից, որը հանդիսանում է Ընկերության միակ բաժնետերեր: Ի կատարում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համապատասխան որոշման Ընկերության բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքը փոխանցվել է «Հայփոստ Թրաստ Սենեջմենթ» ՓԲԸ-ին 5 տարի ժամկետով:

27.2 Գործարքներ «Հայփոստ Թրաստ Սենեջմենթ» ՓԲԸ-ի հետ

2013թ. ընթացքում Ընկերությունը չի վճարել 2011թ.-ին մատուցված ծառայությունների դիմաց (2012թ.՝ 74,136): 74,136 հազար դրամի չմարված մնացորդային գումարը ներառված է առևտրային կրեդիտորական պարտքերի մեջ (2012թ.՝ 74,136 հազար դրամ):

Համաձայն 2013թ. դեկտեմբերի 9-ի համաձայնագրի՝ պարտքի վճարման ժամկետը երկարաձգվել է մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 1-ը:

27.3 Գործարքներ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի հետ

2013թ. ընթացքում Ընկերությունը վճարել է փոխառություններ և հաշվեգրված տոկոսային ծախսեր «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ին՝ 1,213 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,957 հազար դրամ): 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդը կազմում է 1,620 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 679 հազար դրամ):

2013թ. ընթացքում Ընկերությունը ծառայություններ է մատուցել՝ 29,153 հազար դրամ (2012թ.՝ 65,212 հազար դրամ): 527 հազար դրամ մնացորդային գումարը ներառված է առևտրային դեբիտորական պարտքերի մեջ (2012թ.՝ 36,917 հազար դրամ):

27.4 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները Ընկերության կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառում է՝

Հազար դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովագրության վճարներ	308,124	244,502